

משנה - מגילה - רע"ב

[פרק א](#) • [פרק ב](#) • [פרק ג](#) • [פרק ד](#)

פרק א

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)
[משנה ח](#) [משנה ט](#) [משנה י](#) [משנה יא](#)

פרק ב

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#)

פרק ג

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#)

פרק ד

[משנה א](#) [משנה ב](#) [משנה ג](#) [משנה ד](#) [משנה ה](#) [משנה ו](#) [משנה ז](#)
[משנה ח](#) [משנה ט](#) [משנה י](#)

א

פרק

א

משנה

-

א

פרק

מגלה נקראת באחד עשר, בשנים עשר. פעמים בזה ופעמים בזה,

כְּדַמְּפָרֵשׁ וְאַזְיֵל: מִיָּמֹת יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נוּן קוֹרִין בְּחַמְשָׁה עָשָׂר. דְּכָתִיב (אֲסֵתֵר ט)

 עַל כֵּן הִיְהוּדִים הַפְּרָזִים עוֹשִׂים אֶת יוֹם אַרְבַּעַת עָשָׂר, וּמִדְּפָרְזִים

 בְּאַרְבַּעַת עָשָׂר שָׁמַע מִנֶּה דְמַקְפִּין בְּחַמְשָׁה עָשָׂר. וּמִיָּמֹת יְהוֹשֻׁעַ, נִפְקָא לָן

 גְּזָרָה שְׁוֵה מִפְּרָזִי פְּרָזִי, כְּתִיב הֲכָא הִיְהוּדִים הַפְּרָזִים וּכְתִיב הֵתֵם {א} (דְּבָרִים

 א) לְבַד מַעְרֵי הַפְּרָזִי, מַה לְהֵלֵן מִיָּמֹת יְהוֹשֻׁעַ אִף כָּאן מִיָּמֹת יְהוֹשֻׁעַ. וְתִקְנֵנוּ

 שְׁהַכְּרָפִים הַמְּקַפִּים חוֹמָה מִיָּמֹת יְהוֹשֻׁעַ אִף עַל פִּי שְׂאִין לְהֵם חוֹמָה עִכְשָׁיו

 יִקְרָאוּ בְּחַמְשָׁה עָשָׂר כְּמוֹ שׁוֹשׁוֹן, כְּדִי לְחַלֵּק כְּבוֹד לְאַרְצָ יִשְׂרָאֵל שְׁהִיְתָה

 חֲרָבָה בִּימֵי מְרַדְכִי וְאַסְתֵּר, כְּדִי שְׁיִהְיוּ קוֹרִין כְּבִנְי שׁוֹשׁוֹן וַיִּחְשְׁבוּ כְּאֵלוּ הֵם

 כְּרָפִים הַמְּקַפִּים אִף עַל פִּי שְׁהֵם עֵתָה חֲרָבִין, וַיְהִיָּה זְכָרוֹן לְאַרְצָ יִשְׂרָאֵל

 בְּנֵס זֶה. וּלְפִי שְׁיִהְיוֹשֻׁעַ הַתְּחִיל לְהַלְחֵם בְּעַמְלֵק וַתְּחַלֵּה וּכְתִיב (שְׁמוֹת יז) כְּתַב

 זֹאת זְכָרוֹן בְּסִפְרֵ וְשִׁים בְּאַזְנֵי יְהוֹשֻׁעַ, לְפִיכֵךְ הִזְכִּירוּ מִיָּמֹת יְהוֹשֻׁעַ: אֲלֵא

שְׁהַכְּפָרִים מְקַדִּימִין. כְּלוֹמֵר מֵאַחַר שְׁמַקְפִּין קוֹרִין בְּחַמְשָׁה עָשָׂר וְשְׂאִין

 מְקַפִּין בְּאַרְבַּעַת עָשָׂר, הַכֹּל בְּכֻלָּל, וְהִיכִי מִשְׁפַּחַת תּוֹ אֶחָד עָשָׂר שְׁנִים עָשָׂר

 וּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר, אֲלֵא שְׁהַכְּפָרִים נִתְּנוּ לְהֵם רְשׁוּת לְהַקְדִּים קְרִיאָתוֹן לְיוֹם

 הַכְּנִיסָה, יוֹם שְׁנֵי בְּשַׁבַּת שְׁלֹפְנֵי אַרְבַּעַת עָשָׂר, אוֹ חֲמִישֵׁי בְּשַׁבַּת, שְׁהוֹן יוֹם

 הַכְּנִיסָה שְׁהַכְּפָרִים מִתְּכַנְסִים בְּעִירוֹת לְמִשְׁפָּט, לְפִי שְׁבִית דִּין יוֹשְׁבִים בְּשְׁנֵי

 וְחֲמִישֵׁי בְּתַקְנַת עֲזָרָא, אִי נִמְי מִתְּכַנְסִין הַכְּפָרִים לְעִירוֹת בְּשְׁנֵי וְחֲמִישֵׁי

 לְשִׁמְעַ קְרִיאַת הַתּוֹרָה, וְהַכְּפָרִים אֵינֵם בְּקִיאִים כָּל כֹּף לְקָרוֹת וְצְרִיכִים

 שְׁיִקְרָאנָה לְהֵם אֶחָד מִבְּנֵי הָעִיר, וְלֹא הִטְרִיחוּם חֲכָמִים לְחֹזֵר וְלִבֵּא בְּיוֹם

 אַרְבַּעַת עָשָׂר, כְּדִי שְׁיִהְיוּ פְּנוּיִים {ד} בְּיוֹם פּוּרִים לְהַסְפִּיק צְרִיכֵי סְעֻדַת

 פּוּרִים לְבְנֵי הָעִירוֹת. וּמִצָּאוּ לְדַבֵּר זֶה רָמֵז מִן הַמְּקָרָא, דְּכָתִיב (אֲסֵתֵר ט)

 לְקִים אֶת יְמֵי הַפּוּרִים הָאֵלֶּה בְּזִמְנֵיהֶם, וְאִי לֹא תִקּוּן מְרַדְכִי וְאַסְתֵּר אֲלֵא

 אַרְבַּעַת עָשָׂר וְחַמְשָׁה עָשָׂר הַכְּתוּבִים בְּמַקְרָא, לִימָא קָרָא בְּזִמְנָם {ה}, מֵאִי

 זִמְנֵיהֶם, שָׁמַע מִנֶּה עוֹד שְׁנֵי זִמְנִים {ו} אַחֲרֵים חוּץ מֵאוֹתוֹן הַכְּתוּבִים

 בְּמַגְלָה. וּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר לֹא צְרִיךְ קָרָא לְרַבּוּי שְׁיִהְיָ רָאוּי לְקְרִיאָה, שְׁעַקֵּר

 הַנֵּס בּוֹ הָיָה, שְׁבוּ נִקְהֵלוּ לְהַנְקֵם מֵאוֹיְבֵיהֶם בֵּין בְּשׁוֹשׁוֹן בֵּין בְּשִׁאֵר מְדִינוֹת,

 עַל כְּרַחֵף לֹא רַבִּי קָרָא אֲלֵא אֶחָד עָשָׂר וּשְׁנִים עָשָׂר. וְאִין לּוֹמֵר דְּרַבִּי שְׁשָׁה

 עָשָׂר וְשִׁבְעָה עָשָׂר שְׁלֹאֲחַר אַרְבַּעַת עָשָׂר וְחַמְשָׁה עָשָׂר הַכְּתוּבִים בְּמַגְלָה,

 דְּאָמַר קָרָא (שם) וְלֹא יַעֲבֵר:

פרק
-
משנה
ב

חל להיות ארבעה עשר בערב שבת. עִירוֹת וּמְקַפִּין קוֹרִין בּוֹ בְּיוֹם, שְׂאִין

 קְרִיאַת מַגְלָה בְּשַׁבַּת, גְּזָרָה שְׁמָא יִטְלָנָה בְּיָדוֹ וַיַּעֲבִירָנָה אַרְבַּע אַמּוֹת

 בְּרְשׁוּת הַרְּבִים {ח}, וְאִם יֵאֲחָרְנָה עַד אֶחָד בְּשַׁבַּת הָיָה לִיָּה שְׁשָׁה עָשָׂר,

 וְאָמַר קָרָא וְלֹא יַעֲבֵר. וְאִף עַל פִּי שְׁבְנֵי הַכְּרָפִים קוֹרִין הַמַּגְלָה בְּאַרְבַּעַת

 עָשָׂר כְּשִׁחַל חַמְשָׁה עָשָׂר לְהִיּוֹת בְּשַׁבַּת, מְכַל מְקוֹם אִין קוֹרִין וַיִּבֵּא עַמְלֵק

 אֲלֵא בְּשַׁבַּת שְׁהוּא יוֹם חַמְשָׁה עָשָׂר וּמִפְּטִירִים פְּקַדְתִּי, וְשׁוֹאֲלֵין וְדוֹרְשִׁין

בְּהִלְכוֹת פּוּרִים כָּל אוֹתָהּ שַׁבַּת [י]. וְסַעֲדַת פּוּרִים אֵיךְ דְּאָמְרֵי דְעַבְדֵי לָהּ בְּיוֹם אַרְבַּעָה עָשָׂר שָׁבוּ קוֹרִין אֶת הַמַּגְלָה, וְאֵיךְ דְּאָמְרֵי דְמַאֲחֲרִין אוֹתָהּ לְאַחַר הַשַּׁבַּת. וְהָכִי מְשַׁמַּע בִּירוּשָׁלַיִם דְּסַעֲדַת פּוּרִים שְׁחַל לְהִיּוֹת בְּשַׁבַּת מַאֲחֲרִין וְלֹא מִקְדִּימִין. וְלִכְלִי עֲלָמָא אֵין עוֹשִׂים אוֹתָהּ בְּשַׁבַּת [יא]: חַל לְהִיּוֹת. אַרְבַּעָה עָשָׂר: בְּאַחַד בְּשַׁבַּת כְּפָרִים מִקְדִּימִין לְיוֹם הַכְּנִיסָה. דְּהִנּוּה לִיָּה אַחַד עָשָׂר. וְהִנּוּ מְלִי שְׁהַקְלוּ חֲכָמִים לְבָנֵי הַכְּפָרִים לְהַקְדִּים לְיוֹם הַכְּנִיסָה, בְּזִמְן שְׁיִשְׂרָאֵל שְׁרוּיִין עַל אֲדַמְתָּן וּשְׁלוּחֵי בֵּית דִּין יוֹצְאִים לְהוֹדִיעַ מְתֵי קִדְשׁוֹ בֵּית דִּין הַחֹדֵשׁ וּמְתֵי הַפֶּסַח נִקְבַּע. אָבֵל בְּזִמְן הַזֶּה שְׁהָעַם מְסַתְּפְלִין בְּקִרְיַאת הַמַּגְלָה וּמוֹנִים מִמֶּנָּה שְׁלֹשִׁים יוֹם לְפֶסַח, אִם יִקְדִּימוּ הַכְּפָרִים קִרְיַאתוֹ הָרִי יַעֲשׂוּ הַפֶּסַח לְסוּף שְׁלֹשִׁים יוֹם שֶׁל קִרְיַאָה, וְנִמְצְאוּ אוֹכְלִין חֲמֵץ בְּיָמֵים אַחֲרוֹנִים שֶׁל פֶּסַח, לְפִיכָךְ אֵין קוֹרִין אוֹתָהּ אֶלָּא בְּזִמְנָה:

פרק א - משנה ג

עֲשֶׂרָה בְּטָלְיִין. שֶׁל בֵּית הַכְּנִסֶּת, שְׁבִטְלִים מִמְּלֹאכְתָּן וְנִזְוֹנִים מִשֶּׁל צְבוּר, כְּדֵי לְהִיּוֹת מְצוּיִין תְּמִיד בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה בְּבֵית הַכְּנִסֶּת: בְּאֵלוֹ אָמְרוּ. בְּזִמְנֵים שֶׁל מַגְלָה [יד] אָמְרוּ מִקְדִּימִין אִם חַל זִמְן קִרְיַאתָהּ בְּשַׁבַּת: אָבֵל זִמְן עֲצֵי הַכְּהֻנִּים וְהָעַם. שֶׁהִיוּ מְשַׁפְּחוֹת לְיִשְׂרָאֵל שֶׁקְּבוּעִים לָהֶם יָמִים בְּכָל שָׁנָה לְהִבְיָא עֲצִים לְמַקְדָּשׁ לְצַרְדָּה הַמַּעֲרָכָה, וּמִבֵּיאִין קֶרֶבַן עֲצִים עִמָּהֶם עוֹלוֹת נִדְבָה, אִם חַל לְהִיּוֹת בְּשַׁבַּת מַאֲחֲרִים לְיוֹם מָחָר: וְתִשְׁעָה בְּאָב. וְהוּא הַדִּין שֶׁאֵר תַּעֲנִיּוֹת [טו] אִם חַל אַחַד מֵהֶן לְהִיּוֹת בְּשַׁבַּת: וְחִגְיָה. אִם חַל יוֹם טוֹב בְּשַׁבַּת דּוֹחִין שְׁלָמֵי חִגְיָה לְמָחָר, שֶׁהִרִי יֵשׁ לָהּ תַּשְׁלוּמִין כָּל שַׁבָּעָה. וְכֵן הַקָּהֵל אֶת הָעַם, שֶׁהִיָּה הַמְּלֶךְ קוֹרָא בְּסִפְרָה מְשֻׁנָּה תּוֹרָה, וְכָל הָעַם חִיבִין לְבֹא וּלְהִבְיָא אֶת טַפְּסָם, כְּדָכְתִּיב (דְּבָרִים לא) הָאֲנָשִׁים וְהַנְּשִׁים וְהַטַּף, וּבְשַׁבַּת אֵי אֶפְשֶׁר [טז] וְדוֹחִין אוֹתוֹ לְמָחָר: וְלֹא מִקְדִּימִין. דְּאֶפְתִּי לֹא מְטִי זִמְן חִיּוּבִיהוּ [יז]. וְתִשְׁעָה בְּאָב, דְּאֶקְדוּמֵי פְּרַעְנוּתָא לֹא מִקְדִּימִין: [יח]:

פרק א - משנה ד

אֵין בֵּין אֶדְר רֵאשׁוֹן לְאֶדְר שְׁנֵי וְכוּ'. הָכִי קֹאמֵר, אֵין בֵּין אַרְבַּעָה עָשָׂר וְחַמְשָׁה עָשָׂר שֶׁל אֶדְר רֵאשׁוֹן לְאַרְבַּעָה עָשָׂר וְחַמְשָׁה עָשָׂר שֶׁל אֶדְר שְׁנֵי, אֶלָּא מִקְרָא מַגְלָה וּמִתְנֻת לְאֲבִיוֹנִים, הָא לְעַנְנֵי הַסֶּפֶד וְתַעֲנִיַת זֶה וְזֶה

פרק א - משנה ה

אִין בֵּין יוֹם טוֹב לְשַׁבַּת אֲלֵא אֲכַל נֶפֶשׁ בְּלֶבֶד. מִתְּנִיתִין בֵּית שְׁמַאי הִיא דְאָמְרִי [בִּימָה יב.] אִין מוֹצֵיאִין אֶת הַקָּטָן וְלֹא אֶת הַלּוֹלֵב וְלֹא אֶת הַסֶּפֶר וְתוֹרָה לְרִשׁוֹת הַרְבֵּים כִּיּוֹן שְׁאִין בְּהֵם צָרָה אֲכַל נֶפֶשׁ. וְאִין כּוֹן הַלְכָה, אֲלֵא כְּדַבְרֵי בֵּית הַלֵּל דְאָמְרִי מִתּוֹךְ שֶׁהִתְרָה הוֹצָאָה לְצָרָה אֲכִילָה הִתְרָה נִמְי שְׁלֵא לְצָרָה אֲכִילָה. וְאִיכָּא נִמְי מְלִי אַחֲרֵינָא שְׁאַסוּרִים בְּשַׁבַּת וּמִתְרִים בְּיוֹם טוֹב אִף עַל פִּי שְׁאִינִם צָרָה אֲכַל נֶפֶשׁ, כְּגוֹן מְשִׁילִין פְּרוֹת דְרָדָה אֲרַבָּה בְּיוֹם טוֹב, אֲבָל לֹא בְּשַׁבַּת: שְׁזָה זְדוֹנוֹ בִּיּוֹדֵי אָדָם. שַׁבַּת יֵשׁ בָּהּ מִיתַת בֵּית דִּין:

פרק א - משנה ו

אִין בֵּין הַמְדָר הַנָּאָה. אִין מְדָר הַנָּאָה חֲמוּר מִמְדָר מְאָכַל אֲלֵא דְרִיסַת הַרְגֵל, שְׁמְדָר הַנָּאָה אֲסוּר לוֹ לְכַנְס בְּתוֹךְ שְׁלוֹ וּמְדָר מְאָכַל מִתֵּר: וְכֻלִּים שְׁאִין עוֹשִׂין בָּהֶן אֲכַל נֶפֶשׁ. מִתֵּר לְהַשְׁאִילָן לְמְדָר מְאָכַל. וְדוֹקָא בְּמִקּוּם שְׁאִין מְשַׁכִּירִין כִּיּוֹצֵא בְּהֵם, אֲבָל בְּמִקּוּם שְׁמִשְׁכִּירִין כִּיּוֹצֵא בְּהֵם, אֲסוּר, דְּכָל הַנָּאָה הַמְבִיָּאָה לַיָּדֵי מְאָכַל שְׁאֵם לֹא הִתְנַהּוּ זֶה מִחֲסָר בָּהּ שׁוּה פְּרוּטָה, הַנָּאָה מְאָכַל הוּא, שְׁהָרִי רְאוּיָה אוֹתָהּ פְּרוּטָה לְקִנּוּת בָּהּ מְאָכַל [כג]: נְדָר. הָאוֹמֵר הָרִי עָלַי עוֹלָה, וְלֹאֲחֵר זְמַן הִפְרִישָׁה וְנֶאֱבָדָה, חֲנִיב בְּאַחֲרֵיּוֹתָהּ: נְדָבָה. הָאוֹמֵר הָרִי זֹו עוֹלָה [כד], וְנֶאֱבָדָה, אִינוּ חֲנִיב בְּאַחֲרֵיּוֹתָהּ, שְׁהָרִי לֹא קִבְּלָה עָלָיו. אֲבָל לְעִנְיָן בַּל תִּאֲחֵר זֶה וְזֶה שׁוּיוֹן, דְּכַתִּיב (דְּבָרִים כג) כֹּאֲשֶׁר נְדַרְתָּ לַה' אֱלֹהֶיךָ נְדָבָה אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ בְּפִיךָ, הָרִי נְדָר וּנְדָבָה אֲמוּרִים בְּעִנְיָן:

פרק א - משנה ז

שְׁתֵּי רְאִיּוֹת. בֵּין בְּיוֹם אֶחָד בֵּין בְּשְׁנֵי יָמִים רְצוּפִים. וְכֵן שְׁלֹשׁ רְאִיּוֹת בֵּין בְּיוֹם אֶחָד בֵּין בְּשְׁלֹשָׁה יָמִים רְצוּפִים, אוֹ שְׁתַּיִם בְּיוֹם אֶחָד וְאַחַת לְמָחָר: **אַלֵּא קָרְבָּן.** שְׁזָב הַרְוָאָה שְׁתֵּי רְאִיּוֹת אֵינּוּ טְעוֹן קָרְבָּן. אֲבָל לְעִנְיָן לַעֲשׂוֹת מְשֻׁכָּב וּמוֹשָׁב אֵב הַטְּמֵאָה וְאַפְלוּ לֹא נִגַּע בָּהֶן, וּסְפִירַת שְׁבַעַה מְשִׁיפְסֵק מִזֹּבּוּ, שְׁצָרִיד לְמִנּוֹת שְׁבַעַה נְקִיִּים קִדָּם שְׂיֻטְבֵּל, זֶה וְזֶה שְׂוִים: **אֵין בֵּין מִצְרַע מְסֻגָּר.** שְׁטַעוֹן הַסְּגָר כְּדִכְתִּיב (ויקרא יג) וְהִסְגִּירוּ הַכֹּהֵן שְׁבַעַת יָמִים: **לְמִצְרַע מַחֲלָט.** שְׁטַמְאוּ הַכֹּהֵן לְגִמְרֵי **[כז]:** **אַלֵּא פְרִיעָה וּפְרִימָה.** הָא לְעִנְיָן שְׁלוּחַ וְטַמְאָה זֶה וְזֶה שְׂוִין: **אֵין בֵּין טְהוֹר מִתּוֹךְ הַסְּגָר לְטְהוֹר מִתּוֹךְ הַחֲלָט אַלֵּא תִגְלַחַת וְצַפְרִים.** דְּגִבֵּי תִגְלַחַת וְצַפְרִים כְּתִיב (שם יד) וְהִנֵּה נִרְפָּא נִגַּע הַצָּרַעַת מִן הַצָּרוּעַ, יָצָא מְסֻגָּר שְׁצָרַעְתוֹ תְּלוּיָהּ בְּיָמִים, שְׁאַפְלוּ נִרְפָּא צָרִיד לְהִיּוֹת מְסֻגָּר שְׁבַעַה יָמִים. אֲבָל לְעִנְיָן טְהוֹרָה בְּמִקְוָה זֶה וְזֶה שְׂוִין, דְּבִטְהוֹר מִתּוֹךְ הַסְּגָר נְמִי כְּתִיב (שם יג) וְכַבֵּס בְּגָדֶיךָ וְטְהַר. וְאַף עַל גַּב דְּאִיכָּא נְמִי קָרְבָּנוֹת אֲשֶׁם וְלֹג שְׂמֹן, מִיְהוּ הֵכָא בְּיוֹם טְהוֹרְתוֹ וּרְפוּאָתוֹ הוּא דְּקִתְנֵי, וְלֹא אִירִי בְּקָרְבָּנוֹת שְׁהוּ בְּשִׁמְיָנִי:

פרק א - משנה ח

נִכְתָּבִין בְּכָל לְשׁוֹן. בְּכֹתֵב שֶׁל כָּל אִמָּה וּבְלִשׁוֹן שֶׁל כָּל אִמָּה: **אֵין נִכְתָּבִין אַלֵּא יוֹנִית.** וְטַעֲמָא דְּשָׂרוּ סְפָרִים בְּיוֹנִית יוֹתֵר מִשְׂאָר לְשׁוֹנוֹת, דְּאָמַר קְרָא (בראשית ט) יָפֶת אֱלֹהִים לִיפֶת וַיִּשְׁכֵּן בְּאֶהֱלֵי שֵׁם, יִפְיֹפוּתוֹ שֶׁל יָפֶת, כְּלוּמַר הַלְשׁוֹן הַיְפָה שְׁבָכַל בְּנֵי יָפֶת, יִשְׁכֵּן בְּאֶהֱלֵי שֵׁם, וְאֵין לָךְ לְשׁוֹן יְפָה בְּכָל בְּנֵי יָפֶת כְּלִשׁוֹן יוֹנִי. וְהִלְכָה כְּרָבָן שְׂמַעוֹן בֶּן גְּמְלִיאֵל. מִיְהוּ בְּזַמַּן הַזֶּה כָּבֵד אֲבָד אוֹתוֹ לְשׁוֹן יוֹנִי וְנִשְׁתַּבֵּשׁ, לְפִיכָךְ אֵין כּוֹתְבִין סְפָרִים בְּזַמַּן הַזֶּה אַלֵּא בְּכֹתֵב הַקֹּדֶשׁ וּבְלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ:

פרק א - משנה ט

לְמַרְבֵּה בְּבָגְדִים. כֹּהֲנִים שְׂשֻׁמְשׁוּ בְּבֵית שְׁנֵי, וְאַף בְּבֵית רֵאשׁוֹן מִן יֵאשְׁיָהוּ וְאֵילָךְ שְׁנַגְנָזָה צְלוּחִית שֶׁל שְׂמֹן הַמְּשֻׁחָה בְּיָמָיו, וְלֹא הָיוּ כֹהֲנִים גְּדוֹלִים אַלֵּא בְּלִבְיַשְׁתַּת הַבְּגָדִים בְּלָבָד: **פֶּר הַבָּא עַל כָּל הַמְּצוֹת.** כֹּהֵן מְשׁוּחַ שְׁהוֹרָה הִתֵּר בְּדָבָר שְׂזָדוֹנוֹ כְּרַת, וְעָשָׂה כְּהוֹרָאָתוֹ, מְבִיא פֶּר, כְּדִכְתִּיב (ויקרא ד) וְאִם הַכֹּהֵן הַמְּשֻׁחַ: **כֹּהֵן הַמְּשֻׁמֵּשׁ.** כֹּהֵן גְּדוֹל שְׂאֲרַע בּוֹ פְּסוּל וּמְנוֹ אַחַר תַּחֲתָיו וְעֵבֶר פְּסוּלוֹ וְחִזָּר לְעִבּוּדָתוֹ, וְהִעֲבִירוּ הַבָּא תַחֲתָיו, הָרֵאשׁוֹן קְרוּי מְשֻׁמֵּשׁ, וְהַשְּׁנִי עֵבֶר: **אַלֵּא פֶּר יוֹם הַכְּפֹרִים.** שְׂאֵי אֶפְשָׁר לְהַבִּיא שְׁנַיִם. וְכֵן עֲשִׂירִית

הַאִיפֶּה חֲבִיתֵי כֶּהֱן גְּדוֹל שֶׁבְּכֹל יוֹם שָׂאִי אֶפְשָׁר לְהֵבִיא שְׁתֵּימִם. הֵא לְכֹל
שָׂאֵר דְּבָרִים זֶה וְזֶה שְׁוִין, אִם בָּא לְהִקְטִיר אוֹ לְעַבֵּד שׁוּם עֲבוּדָה מִשְׁמֵשׁ
בְּשִׂמְנֵה בְּגָדִים, וְשִׁנְיָהֶם מְצֻוִּין עַל הַתּוֹלָה, וּמִזְהָרִים עַל הָאֵלְמָנָה,
וּמְקַרְבֵּין אוֹנְנִין : **[לד]**

פרק א - משנה י

אִין בֵּין בְּמָה גְּדוֹלָה. בְּשַׁעַת הַתֵּר הַבְּמוֹת מִיָּרִי. בְּמָה גְּדוֹלָה הִיא בְּמַת צְבוּר
שֶׁהִיְתָה בְּנֵב וְגִבְעוֹן **[לה]** : לְבָמָה קִטְנָה. שֶׁל כָּל יָחִיד וְיָחִיד, שֶׁכָּל אֶחָד הִיא
עוֹשֶׂה בְּמָה לְעַצְמוֹ : אֶלֶּא פְּסָחִים. וְכֹל שֶׁהוּא כְּעֵין פְּסָחִים **[לו]**, דְּהִיְנוּ
הַחוּבוֹת שֶׁקְבוּעַ לָהֶן זְמַן כַּפֶּסֶח, כְּגוֹן תְּמִידִים וּמוֹסָפִים. אֲבָל חוּבוֹת שֶׁאִין
קְבוּעַ לָהֶם זְמַן, כְּגוֹן פֶּר הָעֵלִים דְּבָר שֶׁל צְבוּר וּשְׁעִירֵי עֲבוּדָה זָרָה, אִף בְּבָמָה
גְּדוֹלָה לֹא הִיוּ קַרְבָּין :

פרק א - משנה יא

בְּכָל הַרְוָאָה. בְּכָל מְקוֹם שֶׁיִּכּוֹל לְרֹאוֹת מִשָּׁם אֶת שִׁילָה : יֵשׁ אַחֲרֶיהָ הַתֵּר.
כְּשֶׁחֲרַבָּה שִׁילָה הַתֵּרוּ הַבְּמוֹת :

פרק ב

פרק ב - משנה א

הַקּוֹרָא אֶת הַמְּגִלָּה לְמַפְרַע לֹא יֵצֵא. דְּכִתִּיב (אֶסְתֵּר ט) וְהִימִים הָאֵלֶּה נִזְכָּרִים

וְנִעְשִׂים, מָה עֲשִׂית הַיָּמִים אִי אֶפְשָׁר לְמַפְרֵעַ, דָּאִי אֶפְשָׁר שְׂיִהֵא חֲמִשָּׁה עָשָׂר
קִדְם אַרְבַּעַה עָשָׂר, אִף זְכִירָה שְׂהִיא קְרִיאַת הַמְּגִלָּה, לְמַפְרֵעַ לֹא [א]:
קְרִיאָה עַל פֶּה. לֹא יֵצֵא. כְּתִיב הֲכֵא נִזְכָּרִים, וּכְתִיב הֲתֵם (שְׁמוֹת יז) כְּתֹב זֹאת
זְכָרוֹן בְּסִפֵּר: **קְרִיאָה תַּרְגּוּם בְּכָל לְשׁוֹן לֹא יֵצֵא**. הֲכִי קֵאֲמַר, עֲבָרִי שְׂקִרְאָה
תַּרְגּוּם וְאִינוּ מִבִּין בְּלִשׁוֹן תַּרְגּוּם, אוּ בְּכָל שְׂאָר לְשׁוֹן [ב] שְׂאִינוּ מִבִּין, לֹא
יֵצֵא: **אֲבָל קוֹרִין אוֹתָהּ לְלוּעֵזוֹת בְּלֵעֵז**. בְּאוֹתוֹ לְשׁוֹן שְׂהֵם מְבִינִים. וּבְלִבְד
שְׂתִהֵא כְּתוּבָה בְּאוֹתוֹ לְשׁוֹן [ג], שְׂלֹא יִהֵא קוֹרֵא עַל פֶּה: **וְהַלּוּעֵז שְׂשִׁמַּע**
אֲשׁוּרִית יֵצֵא. וַיּוֹנִית הָרִי הוּא כְּפִאֲשׁוּרִית לְדִין זֶה. אֲלֵא שְׂכִבְר אֲבָד אוֹתוֹ
לְשׁוֹן הַיּוֹנִי וְנִשְׁתַּכַּח כְּדִכְתְּבִינָן לְעִיל:

פרק ב - משנה ב

סְרוּגִין. שְׂקִרְא מְעַט וְשְׂהֵא, וְחִזֵּר וְקִרְא מְעַט וְשְׂהֵא, אֲפִלּוּ שְׂהֵא יוֹתֵר מִכְּדִי
לְגַמֵּר אֶת כְּלָהּ, יֵצֵא: **הִיָּה כּוֹתְבָה כּוּ**. כְּגוֹן דְּכְתִיבָא כְּלָהּ וּמִנְחָא קַמִּיה
וְקִרִי פְּסוּקָא פְּסוּקָא בְּמִגְלַתָּא דְּמִנְחָא קַמִּיה וְכְתֹב לָהּ, דְּלֹא נִפִּיק יָדֵי
חוּבְתִיה אֲלֵא כְּשִׂקוֹרָא בְּמִגְלָה שְׂהִיא כְּתוּבָה כְּלָהּ: **אִם כּוֹן לְבוּ**. לְצִאת
בְּקִרְיָאָה זֹ: **בְּסִם**. שְׂרַש עֵשֶׁב שְׂקוֹרִין לוּ סִמָּא: **בְּסִקְרָא**. אֲבָן שְׂצוּבְעִים
בְּה אָדָם: **קוֹמוֹס**. מִין שְׂרָף, וּבְלֵעֵז גִּמָּא: **קִנְקִנְתוֹם**. וּדְרִיאוּלִיו בְּלֵעֵז,
וּבְעֲרָבִי זֵא"ג: **נִיר**. עֲשׂוּי מְעֻשְׁבִים עַל יָדֵי דְּבִק וְכוֹתְבִים עָלָיו: **דְּפִתְרָא**. עוֹר
שְׂלֹא נִשְׁלַם תְּקוּוֹנוֹ, דְּמִלִּיח וְקַמִּיח וְלֹא עֲפִיץ: **עַל הַסִּפֵּר**. עַל הַקְּלָף:

פרק ב - משנה ג

בֵּן עִיר. שְׂזִמְנוּ בְּאַרְבַּעַה עָשָׂר: **שְׂהֲלִד לְכַרְד**. שְׂזִמְנוּ בְּחֲמִשָּׁה עָשָׂר: **אִם**
עֲתִיד לְחַזֵּר לְמִקוּמוֹ. אִם הוּא בֵּן כְּרִד שְׂהֲלִד לְעִיר וְעֲתִיד לְצִאת מִן הָעִיר
בְּלִיל אַרְבַּעַה עָשָׂר קִדְם עֲמוּד הַשַּׁחַר [ח], אִף עַל פִּי שְׂהוּא בְּלִילָה בְּעִיר [ט],
הוּאִיל וּבִיּוֹם לֹא יִהְיֶה בְּעִיר אִין זֶה אֲפִלּוּ פְּרוּז לְיוֹמוֹ, הֲלִכְד קוֹרֵא כְּמִקוּמוֹ
בְּחֲמִשָּׁה עָשָׂר. אֲבָל אִם אִינוּ עֲתִיד לְצִאת מִשָּׁם הֲלִילָה [י], דְּהִשְׁתָּא הוּי
פְּרוּז לְאוֹתוֹ הַיּוֹם, אִף עַל פִּי שְׂעֲתִיד לְחַזֵּר לְמַחַר אוּ לְיוֹם אַחֵר, נִקְרָא פְּרוּז
[יא] וְקוֹרֵא עִמָּהֶם. וְהוּא הַדִּין לְבֵן עִיר שְׂהֲלִד לְכַרְד, אִם עֲתִיד לְחַזֵּר בְּלִיל
חֲמִשָּׁה עָשָׂר [יב] לֹא הוּי מְקוֹף לְיוֹמוֹ, וְקוֹרֵא בְּיוֹם אַרְבַּעַה עָשָׂר, וְאִף עַל פִּי
שְׂהוּא בְּכַרְד. אֲבָל אִם אִין עֲתִיד לְחַזֵּר בְּלִיל חֲמִשָּׁה עָשָׂר [יג], אִינוּ קוֹרֵא
בְּאַרְבַּעַה עָשָׂר אֲלֵא מִמֵּתִין וְקוֹרֵא עִמָּהֶן. וְהֲכִי מְפָרְשִׁי לָהּ לְמִתְנִיתִין

בגמרא: רבי מאיר אומר כלה. והלכה כרבי מאיר:

פרק ב - משנה ד

הכל פשרים לקרות את המגלה. הכל לאתויי נשים: חוץ מחרש. מתניתין רבי יוסי היא דאמר הקורא ולא השמיע לאזניו לא יצא [טז]: רבי יהודה מכשיר בקטן. ואין הלכה כרבי יהודה: אין קורין את המגלה. שחיב אדם לקרות את המגלה בליקלה ולחזור ולקרא בהיום [יח]. וקריאה של יום לא תהא אלא לאחר הנץ החמה, דכתביב (אסתר ט) והימים האלה נזכרים ונעשים: ולא מלין. דכתביב (ויקרא יב) וביום השמיני ימול [יט]: ולא טובלין ולא מזין. דכתביב בהזאה (במדבר יט) והזה הטהור על הטמא ביום השלישי וביום השביעי, והקשה טבילה להזאה [כ]. ודוקא פשוטובל בשביעי אמרינן דאין טובלין אלא ביום, ולא אמרינן משחשכה בתחלת שביעי ראוי לטבל, אף על גב דליקלה תחלת היום הוא. אבל משעבר יום שביעי מתר לטבל בליקלה [כא]: שומרת יום כנגד יום. באחד עשר ימים שבין נדה לנדה, אם ראתה יום אחד שומרת יום מחרתו, וטובלת באותו יום עצמו משתנץ החמה: משעלה עמוד השחר פשוט. דמשעלה עמוד השחר אקרי יום, דכתביב בספר עזרא (נחמיה ד) ואנחנו עושים במלאכה [גוי] מעלות השחר ועד צאת הכוכבים, וכתביב בתריה והיה לנו הליקלה משמר והיום למלאכה. ולא אמרו עד הנץ החמה אלא כדי לצאת מספק לילה, לפי שאין הכל בקיאין פשיעלה עמוד השחר:

פרק ב - משנה ה

ולודוי הפרים. פר כהן משיח, ופר העלים דבר של צבור, שמתודים עליהם חטאים שהביאום עליו: ולודוי מעשר. בערתי הקדש מן הבית: לסמיכה. וסמך את ידו על ראש העולה: להגשה. מגיש את המנחה תחלה בקרון מערבית דרומית של מזבח, ואחר כך קומץ: ולקמיצה ולהקטרה. בהקטרת קמץ קאמר, שהיא במנחה כנגד זריקת דם בגזביח, ואינה כשרה אלא ביום. אבל הקטר חלבים ואברים פשוט כל הליקלה כדתנן במתניתין: לקבלה. קבלת הדם במזרק: להזיה. הזית פרים הנשרפים וכל חטאות הפנימיות. וזריקת דם על המזבח נמי קרי הזיה:

פרק ב - משנה ו

וּלְהִקְטֹר חֲלָבִים וְאַבְרִים. מוֹתְרֵי תָמִיד שֶׁל בֵּין הָעֲרָבִים, דְּכַתִּיב בְּהוּ עֵינֵי קָרָא וְהָיָא הָעוֹלָה עַל מוֹקְדָה עַל הַמִּזְבֵּחַ כָּל הַלֵּילָה: זֶה הַכֹּל דְּבַר שְׁמִצּוֹתוֹ בַּיּוֹם כָּשֶׁר כָּל הַיּוֹם. לְאֶתוּי סְדוֹר שְׁתֵּי בְזִיכֵי לְבוֹנָה [כח] שְׁנוֹתָנִים עַל לֶחֶם הַפָּנִים: וְדָבַר שְׁמִצּוֹתוֹ בַּלַּיְלָה כָּשֶׁר כָּל הַלֵּילָה. לְאֶתוּי אֲכִילַת פְּסָחִים שְׁכָשֶׁר כָּל הַלֵּילָה. וְלֹא אָמְרוּ חֲכָמִים עַד חֲצוֹת אֶלָּא כְּדֵי לְהַרְחִיק אֶת הָאָדָם מִן הָעֲבָרָה:

פרק ג

פרק ג - משנה א

בְּנֵי הָעִיר. רְחוּבָה שֶׁל עִיר. יֵשׁ בָּהּ קִדְשָׁה, שְׁמֵת־פְּלִלִין בָּהּ בְּתַעֲנִיּוֹת. וְחֲכָמִים פְּלִיגֵי עַל סֵתֶם מִתְּנִיתִין וְאָמְרֵי רְחוּבָה שֶׁל עִיר אֵין בָּהּ מְשׁוּם קִדְשָׁה, הוֹאִיל וְאֵין מִתְּפַלְלִין בָּהּ אֶלָּא בְּאִקְרָאֵי בְּעֵלְמָא. וְהִלְכָה כְּחֲכָמִים: בֵּית הַכְּנֶסֶת לּוֹקְחִים תְּבָה. וְדוֹקָא בֵּית הַכְּנֶסֶת דְּכַפְרִים הוּא דְּמָצוּ מְזַבְּנֵי לָהּ, אֲבָל בֵּית הַכְּנֶסֶת דְּכַרְכִּים כִּיּוֹן דְּמַעְלָמָא קָא אֶתּוּ לָהּ [ב], הוּא דְּרַבִּים וְלֹא מְצוּ מְזַבְּנֵי לָהּ: סְפָרִים. נְבִיאִים וְכַתוּבִים: אֲבָל אִם מְכָרוּ תוֹרָה לֹא יִקְחוּ סְפָרִים. דְּמַעְלִין בְּקִדְשׁ וְאֵין מוֹרִידִין: וְכֵן בְּמוֹתְרֵיהוֹן. מְכָרוּ סְפָרִים וְלִקְחוּ מִמֶּקְצַת הַדְּמִים תוֹרָה, לֹא יִקְחוּ מִן הַמוֹתֵר דְּבַר שְׁקִדְשָׁתוֹ פְּחוּתָה. וְלֹא נֶאֱמְרוּ כָּל הַדְּבָרִים הִלְלוּ אֶלָּא כְּשֶׁלֹּא מְכָרוּ שְׁבַעַה טוֹבֵי הָעִיר בְּמַעְמַד אֲנָשֵׁי הָעִיר, אֲבָל אִם מְכָרוּ שְׁבַעַה טוֹבֵי הָעִיר בְּמַעְמַד אֲנָשֵׁי הָעִיר, אֶפְלוּ לְקִנּוֹת בְּדָמִים שְׁכָר לְשִׁתּוֹת מִתֵּר. וְדוֹקָא בְּשֶׁל כְּפָרִים כְּדָאֲמַרְיָן:

פרק ג - משנה ב

אלא על תנאי. ואפלו משל רבים לרבים אסור למכר מכירה חלוטה, דדרך בזיון הוא, כלומר אינו בעינינו כלום. ואין הלכה כרבי מאיר: ממכר עולם. ואפלו ליחיד, ואפלו לכל תשמישין חוץ מארבעה דברים, דלאותם ארבעה דברים לא ימכר: בית המים. לכביסה. אי נמי למי רגלים: רבי יהודה אומר מוכרין אותו לשם חצר וכו'. ואין הלכה כרבי יהודה:

פרק ג - משנה ג

ואין מפשילין. גודלים ופותלים. והוא הדין לכל שאר מלאכות, אלא הפשלת חבלים צריך מקום רחב ידים, ובית הפנסת בית גדול הוא וראוי לכך והוי אורחיה: קפנדריא. לקצר הלוכו דרך בית הפנסת. ולשון קפנדריא, אדמקיפנא דרי אעול בהא, כלומר בעוד שאני צריך להקיף שורות בתים אקצר מהלכי ואפנס דרך כאן: מפני עגמת נפש. שזכרו ימי בנינו ויתנו לב לבנותו אם יוכלו, או יבקשו עליו רחמים שיחזור. לפיכך אין אסור אלא ללקט עשבים ולהאכיל לבהמה או לאבדם [ולגמרי], אבל ללקט ולהניחם במקומם מתר, דאיכא עגמת נפש:

פרק ג - משנה ד

קורין פרשת שקלים. כי תשא [י], להודיע שיביאו שקליהם באדר, כדי שיקריבו באחד בניסן מתרומה חדשה: מקדימין לשעבר. קורין פרשת שקלים בשבת שלפני ראש חדש. ואפלו חל ראש חדש אדר בערב שבת מקדימין לשבת שעברה: ומפסיקין בשבת הבאה. מלומר פרשה שניה, כדי שתקרא פרשת זכור בשבת הסמוכה לפורים, לסמך מחית עמלק למחית המן: בשלישית פרה אדמה. להזהיר את ישראל לטהר עצמם כדי שיעשו פסחיהם בטהרה. ואיזו היא שבת שלישית, כל שסמוכה לפורים מאחריה. וכשחל ראש חדש ניסן להיות בשבת, הויא לה שבת שלישית שבת הסמוכה לראש חדש ניסן [יב]. כדי לסמך אזהרת טהרת טמאי מתים לפסחים [יג]: ברביעית החדש הזה. ששם פרשת הפסח: לכסדרו. לסדר ההפטרות [יד]. שעד הנה מפטירין מעין ארבע פרשיות. פרשת שקלים בו שבע שנים. פרשת זכור פקדתי את אשר עשה לך עמלק.

פְּרֻשֵׁת פָּרָה וְזֵרְקָתִי עֲלֵיכֶם מִיַּם טְהוֹרִים. פְּרֻשֵׁת הַחֹדֶשׁ בְּרֵאשׁוֹן בְּאַחַד
לַחֹדֶשׁ. מִכָּאן וְאֵילָךְ חוֹזֵר לְהַפְטִיר מֵעֵין פְּרֻשֵׁת הַיּוֹם: **לְכָל מַפְטִירֵינוּ. שְׂאִין**
מַפְטִירֵינוּ מֵעֵין הַפְּרָשָׁה אֶלָּא מֵעֵין הַמֵּאֲרָע {טו}:

פרק ג - משנה ה

בְּפְרֻשֵׁת מוֹעֲדוֹת שְׁבִתוֹת כֹּהֲנִים. שׁוֹר אוֹ כֶּשֶׁב אוֹ עֵז. וּבִיּוֹמָא קָמָא מִיָּרִי.
וְהָאִידְנָא נְהוּג עֲלֵמָא שְׁקוֹרִין בְּיוֹם רֵאשׁוֹן מְשַׁכּוּ וּקְחוּ לְכֶם, וּמַפְטִירֵינוּ
בְּפִסַּח גְּלָגַל. בְּשָׁנֵי שׁוֹר אוֹ כֶּשֶׁב, וּמַפְטִירֵינוּ בְּפִסַּח יֹאשְׁיָהוּ. בְּשְׁלִישֵׁי קֹדֶשׁ לִי
כָּל בְּכוֹר {יח}. בְּרַבִּיעֵי אִם כֶּסֶף תִּלְוָה. בְּחֲמִישֵׁי פִסַּל לָךְ. בְּשֵׁשִׁי וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אֶת הַפִּסַּח בְּמוֹעֲדוֹ. בְּשַׁבְּעֵי שִׁירַת הַיָּם, וּמַפְטִירֵינוּ וַיִּדְבֵּר דָּוִד {יט}.
בְּשִׁמְיָנִי שֶׁהוּא יוֹם טוֹב אַחֲרוֹן שֶׁל גְּלוֹת קוֹרֵין כָּל הַבְּכוֹר {כ}, וּמַפְטִירֵינוּ
עוֹד הַיּוֹם {כא} בְּנֵב לַעֲמַד. בְּעֶצְרַת, בְּיוֹם טוֹב רֵאשׁוֹן, בְּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי,
וּמַפְטִירֵינוּ בְּמַרְקָבָה שֶׁל יַחְזָקָאֵל {כב}. בְּיוֹם טוֹב שְׁנֵי שֶׁל גְּלוֹת קוֹרֵין כָּל
הַבְּכוֹר {כג}, וּמַפְטִירֵינוּ בְּחִבְקוּק. בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה וְהִי פִקַּד אֶת שָׂרָה, דְּבִרְאֵשׁ
הַשָּׁנָה נִפְקְדָה שָׂרָה, וּמַפְטִירֵינוּ בְּחִנָּה שְׁגָם הִיא נִפְקְדָה בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה. בְּיוֹם
טוֹב שְׁנֵי בְּעֶקְדָה {כד}, וּמַפְטִירֵינוּ הֵבֵן יִקִּיר לִי אֶפְרַיִם {כה}. בְּיוֹם הַכַּפּוֹרִים
שְׁחֵרִית קוֹרֵין בְּאַחֲרֵי מוֹת {כו}, וּמַפְטִירֵינוּ כֹּה אָמַר רָם וְנִשָּׂא {כז}. בְּמִנְחָה
קוֹרֵין בְּעֶרְיֹת {כח}, וּמַפְטִירֵינוּ בְּיוֹנָה {כט}. בְּשָׁנֵי יָמִים טוֹבִים שֶׁל חֵג קוֹרֵין
שׁוֹר אוֹ כֶּשֶׁב אוֹ עֵז, וּמַפְטִירֵינוּ בְּיוֹם טוֹב רֵאשׁוֹן הֵנָּה יוֹם בָּא לְהִי' {ל}, וּבְיוֹם
טוֹב שְׁנֵי וַיִּקְהֵלוּ אֶל הַמֶּלֶךְ {לא}. וְשָׂאָר כָּל יְמֹת חֵג קוֹרֵין בְּקַרְבָּנוֹת חֵג.
כִּיצַד, יוֹם שְׁלִישִׁי שֶׁהוּא יוֹם רֵאשׁוֹן שֶׁל חֵל הַמוֹעֵד, כֹּהֵן קוֹרֵא וּבְיוֹם הַשְּׁנֵי
{לב}, לְוֵי קוֹרֵא וּבְיוֹם הַשְּׁלִישִׁי {לג}, יִשְׂרָאֵל קוֹרֵא וּבְיוֹם הָרַבִּיעִי, וְהָרַבִּיעִי
חוֹזֵר וְקוֹרֵא וּבְיוֹם הַשְּׁנֵי וּבְיוֹם הַשְּׁלִישִׁי {לד}. וּבְיוֹם הָרַבִּיעִי כֹהֵן קוֹרֵא
וּבְיוֹם הַשְּׁלִישִׁי, לְוֵי קוֹרֵא וּבְיוֹם הָרַבִּיעִי, יִשְׂרָאֵל קוֹרֵא וּבְיוֹם הַחֲמִישִׁי,
וְהָרַבִּיעִי חוֹזֵר וְקוֹרֵא וּבְיוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבְיוֹם הָרַבִּיעִי. וְכֵן כָּלֵם. בְּיוֹם טוֹב
אַחֲרוֹן שֶׁל חֵג, כָּל הַבְּכוֹר, וּמַפְטִירֵינוּ וַיְהִי כְּכֹלֹת שְׁלֵמָה {לה}. וְלִמְחָר {לו}
קוֹרֵין וְזֹאת הַבְּרָכָה {לז}, וּמַפְטִירֵינוּ וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת מֹשֶׁה. וְשִׁבְתָּ שְׁחָל
לְהִיּוֹת בְּחֵלוֹ שֶׁל מוֹעֵד, בֵּין בְּפִסַּח בֵּין בְּסִכּוֹת, קוֹרֵין רָאָה אֶתְהָ אֹמֵר אֵלַי
{לח}, וּמַפְטִירֵינוּ, בְּפִסַּח, הָעֶצְמוֹת הַיְבִשׁוֹת, וּבְסִכּוֹת, בְּיוֹם בָּא גּוֹג. שְׁמִסְרַת
בִּידְיָנוּ דִּתְחִיַּת הַמֵּתִים עֲתִידָה לְהִיּוֹת בְּפִסַּח, וּמִלְחָמוֹת גּוֹג וּמִגּוֹג בְּסִכּוֹת:

פרק ו - משנה ו

במעמדות במעשה בראשית. שבשביל הקרבנות נתקיימו שמים וארץ. וסדר קריאתו מפרש במסכת תענית בפרק אחרון: ברכות וקלות. אם ברכתתי [מא]. להודיע שעל עסקי החטא באה פרענות לעולם, ויחזרו בתשובה וינצלו מצרתם: בסדרן. בסדר פרשת היום: ואין עולין להם מן החשבון. כשיגיע יום שבת יחזרו ויקראו מה שקראו בשני ובחמישי ובשבת במנחה: שנאמר וידבר משה. אפלה מתניתין קאי, ללמד מכאן שמצוה לקרות בכל המועד מענין המועד:

ד

פרק

א

משנה

-

ד

פרק

הקורא את המגלה עומד ויושב. רצה עומד רצה יושב: קראוה שנים. ביחד: יצאו. ולא אמרינן שני קולות אין נשמעין כאחד, דכיון דחביבא להו [ג] יהבי דעתיהו: מקום שנהגו לברך. אחריה, יברך. אבל לפנייה חייב לברך בכל מקום שלש ברכות, על מקרא מגלה, ושעשה נסים, ושהחנינו. בין בלילה בין ביום. דקריאה של יום עקר, דכתיב (אסתר ט) והימים האלה נזכרים ונעשים. ואיכא למאן דאמר דכיון שברך שהחנינו בלילה לא יברך ביום שהחנינו. והכי מסתברא: ואין מוסיפין עליהו. שלא יקשה לצבור, מפני שהו ימי מלאכה. ושבת במנחה נמי סמוך לחשכה הוא, שהרי כל היום היו רגילים לדרש. ומהאי טעמא נמי אין מפטירין: הפותח והחותם בתורה מברך לפנייה ולאחריה. המתחיל לקרות בתורה ראשון, מברך לפנייה. והאחרון, החותם שהוא המשלים, מברך לאחריה. וכל שאר הקורין בתורה אין מברכין לא לפנייה ולא לאחריה [ז]. והאידנא נהיגי עלמא דכלהו מברכין לפנייה ולאחריה, גזרה משום הנכנסים ולא שמעו הראשון שברך לפנייה ויאמרו אין ברכה בתורה לפנייה, ומשום היוצאים לא ישמעו החותם מברך לאחריה והראשונים לא ברכו, ויאמרו אין ברכה בתורה

ואין מוסיפין עליהן. דבראשי חדשים ובחלו של מועד נמי איכא בטול מלאכה, דמלאכת דבר האבד מתרת [ט]: ביום טוב חמשה. דכל דטפי ליה מלתא מחבריה, טפי ליה גברא. הלכך בראשי חדשים ובמועד דאיכא קרבן מוסף קורין ארבעה. יום טוב דאיכא בטול מלאכה קורין חמשה. ויום הפורים דענוש כרת קורין ששה. שבת דחויב סקילה קורין שבעה:

אין פורסין על שמע. עשרה [יג] שבאו לבית הכנסת אחר שקראו צבור את שמע, עומד אחד ואומר קדיש וברכו וברכה ראשונה [יד] שלפני קריאת שמע. פורסין, לשון פרוסה, כלומר חצי דבר, משתי ברכות שלפני קריאת שמע אומר ברכה אחת: ואין עוברין לפני התבה. שליח צבור [טו]: ואין נושאין פניהן. לברך ברפת כהנים: ואין קורין בתורה. בצבור וכל הני אין נעשים בפחות מעשרה, דכתיב (ויקרא כב) ונקדשתי בתוך בני ישראל, כל דבר שבקדשה לא יהא בפחות מעשרה, כתיב הכא בתוך בני ישראל, וכתיב התם (במדבר טו) הבודלו מתוך העדה הזאת, מה להלן עשרה, שאין עדה פחותה מעשרה [יח], אף כאן עשרה: ואין עושין מעמד ומושב. למת, כשנושאין את המת לקברו היו יושבים שבע פעמים לכבוד המת [יט], ואומרים על כל פרק ופרק של הספד עמדו יקרים עמדו, שבו יקרים שבו. ובבציר מעשרה לאו ארח ארעא: ברפת רחבה. שהיו אומרים ברכה כנגד אבליים, וברכה כנגד המנחמים כו', כדמפרש בפרק קמא דכתבות [יג ח]: ותנחומי אבליים. עומדים בשורה כשחוזרין מן הקבר ומנחמין את האבליים, ואין שורה פחותה מעשרה: וברפת חתנים. שבע ברכות שאומרים לחתן: ואין מזמנין. כיון דבעי למימר נברך אלהינו, בציר מעשרה לאו ארח ארעא: והקרקעות. של הקדש, הבא לפדותן צריך עשרה ואחד מהן כהן, דעשרה כהני [כא] כתובים בפרשת הקדשות, שלשה בערכין ושלשה בבהמה וארבעה בקרקעות: ואדם פיוצא בהן. אם אמר דמי עלי, שמין אותו כעבד [כב], ועבד אתקש לקרקעות, דכתיב (ויקרא כה) והתנחלתם אותם לבניכם [כג]. וכי היכי דבקרקות בעינן עשרה וחד מניהו כהן, הכי נמי באדם:

ולא יקרא למתרגמן יותר מפסוק אחד. שלא יטעה המתרגמן, שמתרגם על פה: ובנביא שלשה. אם ירצה. ולא אכפת לו אם יטעה, דלא נפקא לו הוראה מניהו: ואם שלשתו שלש פרשיות. כגון כי כה אמר ה' חנם נמכרתם, כי כה אמר ה' מצרים ירד עמי בראשונה, ועתה מה לי פה נאם ה', הם שלש פרשיות בשלשה מקראות רצופים: מדלגין בנביא. מפרשה לפרשה, ואפלו מענין לענין: ואין מדלגין בתורה. בשני ענינים. אבל בענין אחד מדלגין, כמו שהיה כהן גדול קורא ביום הכפורים פרשת אחרי מות, ומדלג וקורא אף בעשור: עד שלא יפסיק התרגמן. המדלג בין בתורה בענין אחד, בין בנביא ואפלו בשני ענינים, לא ישהא אלא בכדי שישלם המתרגמן לתרגם {כז} מה שהוא צריך לתרגם, שאין כבוד לצבור לעמוד בשתיקה:

המפטיר בנביא. מי שרגיל להפטיר בנביא {כח}, תקנו חכמים שיהא הוא פורס על שמע ברבים: והוא עובר לפני התבה. להוציא את הרבים בקדשת השם בתפלה, הואיל וממציא את עצמו להפטיר דהוי דבר שאינו כבודו {כט}, תקנו לו את זו לכבודו: ואם היה קטן. שאינו יכול לעבר לפני התבה, ולא לפרס על שמע: אביו או רבו. עוברים לפני התבה: על ידו. בשבילו:

קטן קורא בתורה. ויש מן הגאונים שאמרו דוקא משלישי ואילך: אבל אינו פורס על שמע. לפי שהוא בא להוציא את הרבים ידי חובתו, וכל שאינו חיב בדבר אינו מוציא את הרבים ידי חובתו: ואינו נושא את כפיו. אם הוא כהן, שאין כבוד לצבור שיהיו כפופין לברכתו: פוחח. בגדיו קרועים וזרועותיו נראים מבחוץ. ערם ויחף, מתרגמין פוחח ויחף: פורס על שמע. שהרי הוא מחיב בדבר: אבל אינו קורא בתורה. מפני כבוד התורה. וכן לפני התבה וכן לנשיאת כפים, מפני שגנאי הוא לצבור: סומא פורס על שמע. שאף על פי שאינו רואה מאורות יש לו הנאה מן

המאורות, שפני אדם רואין אותו ומצילין אותו מן המכשולים: רבי יהודה אומר כל מי שלא ראה מאורות מימיו לא יפרס. שלא היה לו הנאה מהם לעולם. ואין הלכה כרבי יהודה:

פרק ד - משנה ז

כהן שיש בידי מומין. וכן בפניו או ברגליו: לא ישא את כפיו. שאין הכהנים רשאים לעלות בסנדליהן לדוכן [לה], ואם יש מומין ברגליו יסתכלו בו, ומתוך כך יבאו להסתכל בידיו, והמסתכל בכהנים כשנושאים כפיהן עיניו כהות, [הגיגה ט"ז ע"א], לפי שהשכינה שורה בין ידיהם: אסטיס. צבעו דומה לתכלת: פואה. שרשים אדמים שצובעים בהם אדם. ומסיק בגמרא שאם היה דש בעירו, כלומר רגיל עמהם וכלם יודעים במומין שיש בו או בצבע שבידיו, או שרב אנשי העיר מלאכתן בכך, מתר, דשוב אין מסתכלים בו:

פרק ד - משנה ח

אף בלבנים לא יעבר. חישנין שמא מינות נזרקה בו, דעובדי עבודה זרה מקפידין בכך: העושה תפלין שבראשו עגלות. כפאגוז או כביצה: סכנה. שלא תפנס בראשו [לט]: ואין בה מצוה. דתפלין מרבעות הלכה למשה מסיני: הרי זה דרך מינות. שבוזים דברי חכמים והולכים אחר משמעות המקרא, ואומרים בין עיניך ממש, על ידך ממש. וחכמים למדו בגזרה שוה [מ] בין עיניך, במקום שער שבראש, מקום שמחו של תינוק רופס [מא]. על ידך, בגבה היד, קברת [מב] בראש הזרוע, שתהא כנגד הלב: צפן זרב וכו'. והכתוב אומר (שמות יג) למען תהיה תורת ה' בפיד, מן המתר בפיד, שיהא הכל מעור בהמה טהורה ולא מזהב: ונתנה על בית אנקלי. על בית יד [מג] המלבוש מבחוץ. והכתוב אומר לה לאות, ולא לאחרים לאות: הרי זה דרך החיצונים. בני אדם ההולכים אחר דעתם [מד] חוץ מדעת

יְבָרְכוּךָ טוֹבִים הָרִי זֶה דָרֶךְ מִיָּנוּת. שְׂצָרִיכִין יִשְׂרָאֵל לְצַרְף עִמָּהֶם פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל בְּאֲגָדַת תַּעֲנִיּוֹתֵיהֶם, שֶׁהָרִי חִלְבְּנָה רִיחָה רַע וּמִנְאָה הַכְּתוּב עִם סַמְמָנֵי הַקְּטָרֶת: **עַל קֵן צָפוּר יִגִּיעוּ רַחֲמֶיךָ**. כְּמוֹ שֶׁהִגִּיעוּ רַחֲמֶיךָ עַל קֵן צָפוּר וְגִזְרֶת לֹא תִקַּח הָאֵם עַל הַבָּנִים (דְּבָרִים כב), כֵּן חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ. מִשְׁתַּיְקִין אוֹתוֹ, שֶׁעוֹשֶׂה מְצוֹתָיו שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא רַחֲמִים, וְהֵם אֵינָן אֶלָּא גִזְרוֹת: **וְעַל טוֹב יִזְכֹּר שְׁמֶךָ**. עַל טוֹבֶתְךָ נוֹדָה לְךָ. מִשְׁתַּיְקִין אוֹתוֹ, שֶׁאֵנוּ חַיִּבִים לְבָרֶךְ עַל הַרְעָה כְּשֵׁם שֶׁמְבָרְכִין עַל הַטּוֹבָה: **מוֹדִים מוֹדִים**. דְּמַחְזִי כְּשִׁתֵּי רְשָׁיוֹת, כְּמוֹדָה וּמִקְבֵּל עָלָיו שְׁנֵי אֱלֹהוֹת: **הַמְכַנֶּה בְּעַרְיוֹת**. שְׂדוֹרֵשׁ פָּרָשָׁה שֶׁל עַרְיוֹת בְּלִשׁוֹן כְּנוּי, שְׂאוּמֵר דְּלֹא בְּעַרְיוֹת מִמֶּשׁ דְּבַר הַכְּתוּב אֶלָּא שֶׁלֹּא יִגְלֶה קִלּוֹן אָבִיו וְקִלּוֹן אִמּוֹ בְּרַבִּים: **וּמִזְרַעֲךָ לֹא תִתֵּן לְאֶעֱבָרָא בְּאַרְמִיתָא**. לֹא תִבֵּא עַל הַגּוֹיָה וְתוֹלִיד בֶּן לְעַבּוּדָה זָרָה: **מִשְׁתַּקִּין אוֹתוֹ בְּנִזְיָפָה**. שְׁעוֹקֵר הַכְּתוּב מִמִּשְׁמַעוֹתָיו, וְנוֹתֵן כְּרַת לְבֹא עַל הַגּוֹיָה, וּמְחַיְבוֹ חֲטָאת עַל הַשּׁוֹגֵג:

מַעֲשֵׂה אִמְנוֹן וְתַמָּר **[מח]** נִקְרָא וּמִתְרַגֵּם. וְלֹא חִישִׁינָן לִיקְרִיָּה דְדוּד. וְהוּא, דְּלֹא כְּתִיב אִמְנוֹן בְּן דוּד, כְּדָבְעֵינָן לְמִימַר לְקַמֵּן: **מַעֲשֵׂה עֵגֶל הָרִאשׁוֹן נִקְרָא וּמִתְרַגֵּם**. וְלֹא חִישִׁינָן לִיקְרִיָּה דְיִשְׂרָאֵל: **מַעֲשֵׂה עֵגֶל הַשְּׁנִי**. מִן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אֶהְרֹן עַד וַיִּרְא מֹשֶׁה אֶת הָעַם וְגו', וַיִּפְסוּק וַיִּגַּף ה' אֶת הָעַם, כָּל אֱלוֹי נִקְרָאִים וְלֹא מִתְרַגְּמִין, מִשּׁוּם יִקְרָא דְאֶהְרֹן: **בְּרַפְת כְּהֻנִּים**. נִקְרָאִים וְלֹא מִתְרַגְּמִין **[נ]** מִשּׁוּם דְּאִית בֵּיהּ יִשָּׂא ה' פָּנָיו אֵלָיְךָ, שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא נוֹשֵׂא פָּנִים, וְהוּן אֵינָן יוֹדְעִים שֶׁכְּדֹאֵי הוּן יִשְׂרָאֵל לְשִׂאת לָהֶם פָּנִים **[נא]**: **מַעֲשֵׂה דוּד וְאִמְנוֹן**. לֹא נִקְרָאִים בְּהַפְטָרָה, וְלֹא מִתְרַגְּמִין, כָּל אוֹתָן פְּסוּקִים שֶׁכְּתוּב בָּהֶם אִמְנוֹן בְּן דוּד. אֲבָל אוֹתָן שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶן אִמְנוֹן סָתֵם, הָא אִמְרִינָן לְעִיל מַעֲשֵׂה אִמְנוֹן וְתַמָּר נִקְרָא וּמִתְרַגֵּם: **אֵין מִפְטִירִין בְּמִרְכָּבָה**. דְּלִמָּא אֶתִּי לְשִׁיּוּלֵי וְלַעֲיוּנֵי בָּהּ: **וְרַבִּי יְהוּדָה מַתִּיר [נד]**. וְהִלְכָה כְּמוֹתוֹ: **אֵין מִפְטִירִין בְּהוֹדַע אֶת יְרוּשָׁלַיִם** (יְחִזְקֵאל טז), **מִשּׁוּם יִקְרָא דִירוּשָׁלַיִם**. וְאֵין הִלְכָה כְּרַבִּי אֶלְיעָזָר: